

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2009

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2009

N:o 1780—1786

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1780	Laki arvonlisäverolain muuttamisesta	7407
1781	Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta	7410
1782	Laki eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta	7411
1783	Valtioneuvoston asetus pakolaisista ja eräistä muista maahanmuuttajista sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta	7412
1784	Valtioneuvoston asetus maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun asetuksen muuttamisesta	7415
1785	Valtioneuvoston asetus etnisten suhteiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta	7416
1786	Valtioneuvoston asetus valtion talousarviosta annetun asetuksen muuttamisesta	7417

N:o 1780

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 4, 25 a ja 26 §, 39 §:n 3 momentti, 84 ja 85 §, 85 a §:n 1 momentin johdantokappale, 85 b § ja 209 c §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 4 ja 25 a § sekä 39 §:n 3 momentti laissa 1218/1994, 26 § laissa 1061/2007, 84 § laissa 381/1996, 85 § laeissa 1265/1997 ja 785/2008, 85 a §:n 1 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto mainitussa laissa 1265/1997, 85 a §:n 1 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto laissa 1071/2002, 85 b § mainitussa laissa 1265/1997 sekä 209 c §:n 1 momentti laeissa 325/2003 ja 331/2005, seuraavasti:

4 §
Tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen vain, jos sen harjoittamasta toiminnasta saattaa tuloa pidetään mainitun lain mukaan yhteisön veronalaisena elinkeinotulona. Yleishyödyllinen yhteisö on kuitenkin verovelvollinen ravintola- tai ateriapalvelun ottamisesta omaan käyttöön 25 a §:ssä säädetyn edelly-

tyksin ja kiinteistöhallintapalvelun ottamisesta omaan käyttöön 32 §:ssä säädetyn edellytyksin.

25 a §
Henkilökunnalle luovutettu ravintola- tai ateriapalvelu katsotaan otetuksi omaan käyttöön myös silloin, kun palvelua ei luovuteta

verollisen liiketoiminnan yhteydessä ja vastaavia palveluja ei myydä ulkopuolisille.

26 §

Valtion ei ole suoritettava veroa tavarain tai palvelun ottamisesta omaan käyttöön. Valtion on kuitenkin suoritettava veroa ravintola- tai ateriapalvelun ottamisesta omaan käyttöön 25 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa ja rakentamispalvelun ottamisesta omaan käyttöön 31 §:n 1 momentissa ja 33 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

39 §

Oppilaitoksessa koulutuksensaajalle tapahtuvasta ravintola- tai ateriapalvelusta ei kuitenkaan suoriteta veroa, kun palvelu tapahtuu koulutuksen yhteydessä ja palvelu liittyy tavanomaisesti koulutukseen.

84 §

Suoritettava vero on 23 prosenttia veron perusteesta, ellei 85 tai 85 a §:ssä toisin säädetä.

85 §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 13 prosenttia veron perusteesta:

1) ruokatavara, juoma ja muu sellaisenaan ihmisen nautittavaksi tarkoitettu aine sekä niiden raaka-aine ja niitä valmistettaessa tai säilöittäessä käytettävä mauste, säilöntäaine, väri- ja muu lisäaine (*elintarvike*);

2) ravintola- ja ateriapalvelut, lukuun ottamatta 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksia;

3) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jätteenaineet sekä rehukala (*rehuaine*).

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

1) eläviin eläimiin;

2) vesijohtoveteen;

3) alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuihin alkoholijuomiin ja tupakkavalmisteisiin; eikä

4) 85 a §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyyihin.

85 a §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 9 prosenttia veron perusteesta:

85 b §

Poiketen siitä, mitä 85 ja 85 a §:ssä säädetään, korvaukseen palautettaessa oikeuttavista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista suoritettava vero on 23 prosenttia veron perusteesta.

209 c §

Poiketen siitä, mitä 209 b §:n 2 momentin 1—10 kohdassa säädetään, seuraavissa laskuissa tarvitsee olla vain jäljempänä 3 momentissa tarkoitettut tiedot:

1) loppusummaltaan enintään 250 euron suuruiset laskut;

2) vähittäiskaupassa tai muussa siihen rinnastettavassa lähes yksinomaan yksityishenkilöille tapahtuvassa myyntitoiminnassa annettavat laskut;

3) ravintola- tai ateriapalveluja taikka henkilökuljetuksia koskevat laskut, lukuun ottamatta edelleen myytäväksi tarkoitettuja palveluja;

4) pysäköintimittareiden ja muiden vastaavien laitteiden tulostamat tositteet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Lakia sovelletaan, ellei jäljempänä toisin säädetä, jos myyty tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu, tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön, yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenettelystä tai maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n nojalla syntynyt lain tultua voimaan.

Lakia sovelletaan niihin veron perusteen luettaviin tukiin ja avustuksiin, Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radorahastosta saamiin korvauksiin ja Ålands Radio ja TV

Ab:n televisiomaksutuloista saamiin korvauksiin, jotka on saatu lain tultua voimaan.

Tavaran tai palvelun myynnistä saatuun vastikkeeseen tai sen osaan, joka on kertynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta verokantaa.

Lakia sovelletaan sellaiseen tavaran yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 1781

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 18 b §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on laissa 1072/2002, seuraavasti:

18 b §
Arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonnista suoritettava vero on 9 prosenttia veron perusteesta, kun:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Lakia sovelletaan, kun maahantuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain tultua voimaan.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 1782

Laki

eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta 20 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (664/1966) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 928/1992, seuraavasti:

Veron määrä on ^{3 §} 23 prosenttia vakuutusmaksuista, joihin vero ei sisälly.

Lakia sovelletaan sellaiseen vakuutusmaksuun, joka maksetaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavalta vakuutuskaudelta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kivniemi*

N:o 1783

Valtioneuvoston asetus**pakolaisista ja eräistä muista maahanmuuttajista sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, *muutetaan* pakolaisista ja eräistä muista maahanmuuttajista sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1999 annetun valtioneuvoston päätöksen (512/1999) 2 ja 3 §, 5 §:n 2 momentti, 10, 11 ja 14 §, 14 b §:n 3 momentti sekä 17—19 ja 21 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § asetuksessa 373/2005, 3 § asetuksessa 940/2001, 11 § asetuksissa 1108/1999 ja 1393/2007, 14 ja 18 § asetuksessa 196/2002 sekä 14 b §:n 3 momentti asetuksessa 1458/2006, seuraavasti:

2 §

Pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa 3—5 §:ssä tarkoitetut korvaukset kunnalle, joka on laatinut tai sitoutuu laatimaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 7 §:ssä tarkoitetun maahanmuuttajien kotouttamisohjelman.

3 §

Laskennallinen korvaus pakolaisten vastaanotosta

Kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta pakolaisten kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin siten, että yli 7-vuotiaan henkilön osalta maksetaan 2 091 euroa vuodessa ja enintään 7-vuotiaan henkilön

osalta maksetaan 6 845 euroa vuodessa. Korvaus maksetaan kolmelta vuodelta.

5 §

Korvaus erityiskustannuksista

Edellä 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitetut kustannukset voidaan korvata vain siltä osin kuin niitä ei makseta 3 §:ssä tarkoitettuna laskennallisena korvauksena ja korvaamisesta on erikseen sovittu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken.

10 §

Korvaus entisen Neuvostoliiton alueelta muuttaneen erityiskustannuksista

Kunnalle voidaan lisäksi korvata 8 §:ssä tarkoitetun henkilön sairauden tai vamman edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvat huo-

mattavat kustannukset enintään viideltä vuodelta. Kustannusten korvaamisesta sovitaan erikseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken.

11 §

Sodassa vapaaehtoisina palvelleiden kustannusten korvaaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunta voivat sopia Suomen sodissa vuosina 1939—1945 vapaaehtoisina palvelleiden entisen Neuvostoliiton alueelta olevien henkilöiden ja heidän aviopuolisoidensa terveydentilan tulotarkastuksesta, asumisesta, toimeentulon turvaamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta enintään viideltä vuodelta.

Sisäasiainministeriö voi osoittaa kunnan, jonka kanssa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen.

14 §

Sopimus turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta

Maahanmuuttovirasto tekee sopimuksen turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Sopimukseen on sisällytettävä vastaanottokeskustoiminnan ja järjestelykeskustoiminnan ohjausta, valvontaa, korvausten määräytymisperusteita ja korvausten maksuaikoja koskevat määräykset. Lisäksi on sovitava menettelytavoista vastaanottokeskusta laajennettaessa, supistettaessa tai lakkautettaessa.

14 b §

Korvattavat kustannukset

Maahanmuuttoviraston on pyydettävä ihmiskaupan uhrien auttamisesta huolehtivan vastaanottokeskuksen johtajan lausunto siitä, ovatko korvauksena haettavat kustannukset

aiheutuneet ihmiskaupan uhrin asemasta johdettujen palvelujen ja toimenpiteiden järjestämisestä. Muilta osin korvausasiassa menettelytään siten kuin 5 luvussa säädetään.

17 §

Korvausten maksaminen kunnille

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa korvaukset kunnalle kunnan hakemuksen perusteella.

Luvussa 2 tarkoitetut korvaukset maksetaan toimintavuotta seuraavana kalenterivuonna.

18 §

Kustannusten korvaaminen turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestäjille

Maahanmuuttovirasto korvaa täysimääräisesti turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

19 §

Alaikäisen edustamisesta aiheutuvien kustannusten maksaminen

Maahanmuuttovirasto maksaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun alaikäisen edustajan palkkion ja edustamisesta aiheutuvat kulut hakemuksesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 3 a §:ssä tarkoitetun alaikäisen edustajan palkkion ja edustamisesta aiheutuvat kulut hakemuksesta.

21 §

Korvausten palautusvelvollisuus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja 14 b tai 18 §:n mukaan maksetun korvauksen osalta Maahanmuuttovirasto voi määrätä

kunnan palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos:

1) korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja; tai

2) muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Ministeri *Mari Kiviniemi*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja Maahanmuuttoviraston päätös kunnalle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen toimintavuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lainsäädäntöneuvos Henri Helo

N:o 1784

Valtioneuvoston asetus**maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, *muutetaan* maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun asetuksen (511/1999) 9 ja 11 § sekä 14 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 § asetuksissa 280/2006 ja 1392/2007 sekä 11 § asetuksessa 156/2002, seuraavasti:

9 §

Neuvottelukunnan kokoonpano

Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnassa on puheenjohtajan lisäksi enintään 16 muuta jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii sisäasiainministeriön virkamies. Varapuheenjohtajan neuvottelukunta valitsee keskuudestaan.

Varsinaisten jäsenten ja heidän varajäsentensä tulee edustaa sisäasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, opetusministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonaloja, Suomen Kuntaliitto ry:tä, työntekijä- ja työnantajajärjestöjä, aluehallintovirastoja, elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksia, kahta kuntaa, turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksia ja kahta kansalaisjärjestöä.

Jos neuvottelukunnan jäsen tai varajäsen

eroaa tai kuolee kesken toimikauden, sisäasiainministeriö määrää hänen tilalleen uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

11 §

Valtion vastaanottokeskus ja järjestelykeskus

Valtion vastaanottokeskus ja järjestelykeskus toimivat Maahanmuuttoviraston alaisina.

14 §

Virkojen ja tehtävien täyttäminen sekä virkavapaus

Johtajan nimittää tai ottaa Maahanmuuttovirasto.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Ministeri *Mari Kiviniemi*Lainsäädäntöneuvos *Henri Helo*

N:o 1785

Valtioneuvoston asetus**etnisten suhteiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, *muutetaan* etnisten suhteiden neuvottelukunnasta 22 päivänä toukokuuta 2008 annetun valtioneuvoston asetuksen (352/2008) 5 § seuraavasti:

5 §

Etnisten suhteiden alueelliset neuvottelukunnat

Etnisten suhteiden neuvottelukunnan apuna toimii vähintään neljä etnisten suhteiden alueellista neuvottelukuntaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa alueen muita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä aluehallintovirastoa kuultuaan etnisten suhteiden alueellisen neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Aluehallintoviraston päätoimipaikassa sijaitseva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii neuvottelukunnan asettajatahona, ellei alueellisista syistä päädytä muuhun ratkaisuun.

Alueellisten neuvottelukuntien jäsenet edustavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia, aluehallintovirastoja sekä keskeisiä kuntia, kansalaisjärjestöjä, työelämän ja elinkeinoelämän osapuolia, maahanmuuttajia sekä etnisiä vähemmistöjä. Kaikkien jäsenten nimeämisessä otetaan huomioon alueellinen kattavuus sekä alueellisen neuvottelukunnan tehtävien kannalta oleellinen asiantuntemus.

Alueellisessa neuvottelukunnassa on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi enintään 14 muuta jäsentä ja heillä henkilö-

kohtaiset varajäsenet. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan tulee edustaa maahanmuuttajia tai etnisiä vähemmistöjä. Maahanmuuttajien tai etnisten vähemmistöjen edustajia tulee olla vähintään puolet jäsenistä tai varajäsenistä.

Alueellisten neuvottelukuntien tehtävänä on toimia eri tahoja yhdistävänä aloitteellisenä asiantuntija-, yhteistyö- ja vuoropuhelimenä alue- ja paikallistasolla maahanmuuttopolitiikan eri osa-alueilla, edistää hyviä etnisiä suhteita sekä lisätä hyvien etnisten suhteiden ja monimuotoisuuden tunnettavuutta. Lisäksi alueelliset neuvottelukunnat voivat hoitaa etnisten suhteiden neuvottelukunnan erikseen määäämiä tehtäviä.

Alueellisella neuvottelukunnalla voi olla päätoiminen sihteeri ja sivutoimisia sihteereitä.

Jos jäsen tai varajäsen eroaa tai kuolee kesken toimikauden, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus nimeää alueelliseen neuvottelukuntaan hänen tilalleen tarvittaessa jäsenen tai varajäsenen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Ministeri *Mari Kiviniemi*Lainsäädäntöneuvos *Henri Helo*

N:o 1786

Valtioneuvoston asetus**valtion talousarviosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, *kumotaan* valtion talousarviosta 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1243/1992) 8, 9 ja 20 §, 4 luku, 35 §:n 4 momentti, 44 §:n 3 momentti, 46 §:n 2 momentti, 47, 50 ja 65 a § sekä 66 i §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8, 9, 23 ja 65 a § sekä 66 i §:n 3 momentti asetuksessa 254/2004, 35 §:n 4 momentti asetuksessa 263/2000, 4 luvun otsikko, 44 §:n 3 momentti, 46 §:n 2 momentti, 47 ja 50 § asetuksessa 600/1997 ja 24 § asetuksessa 927/1994,

muutetaan 3, 4 ja 10 §, 12 §:n 3 momentti, 13 §:n 4 momentti, 22 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 – 3 momentti, 29 §:n 1 momentti, 31, 32 ja 33 §, 35 §:n 2 momentti, 38 ja 39 §, 40 §:n 1 momentti, 6 luvun otsikko, 41 §:n 2 momentti, 41 c §, 42 a §:n 1 sekä 3 ja 4 momentti, 42 e §, 48 §:n edellä oleva väliotsikko, 48, 49, 51 ja 52 §, 53 §:n 2 ja 4 momentti, 54, 54 a ja 61 §, 62 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §:n edellä oleva väliotsikko, 63 §, 64 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 65 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 5 ja 8 kohta, 65 b §:n 2 momentti, 66 §:n 1 momentti, 66 b §:n 4 momentti, 66 e §:n 2 ja 3 momentti, 66 f §:n 2 momentti, 66 h §:n edellä oleva väliotsikko, 66 h §:n johdantokappale sekä 13 ja 14 kohta, 66 i §:n 1 ja 2 momentti, 67 §:n 1 ja 3 momentti, 68 §, 69 §:n 3 momentti, 69 b §, 71 a §:n 1 ja 3 momentti ja 72 b §:n 4 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § osaksi mainitussa asetuksessa 254/2004 sekä asetuksissa 677/2007 ja 973/2008, 4 § ja 22 §:n 1 momentti mainitussa asetuksessa 973/2008, 10 §, 29 §:n 1 momentti, 38 ja 39 §, 41 §:n 2 momentti, 42 a §:n 1 momentti, 54 a §, 62 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §, 64 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 65 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 5 ja 8 kohta, 65 b §:n 2 momentti, 66 f §:n 2 momentti, 66 h §:n johdantokappale sekä 13 ja 14 kohta, 66 i §:n 1 ja 2 momentti, 67 §:n 1 ja 3 momentti sekä 68 ja 69 b § mainitussa asetuksessa 254/2004, 31 § osaksi viimeksi mainitussa asetuksessa, 28 §:n 1 – 3 momentti, 33 § ja 35 §:n 2 momentti asetuksessa 718/2002, 40 §:n 1 momentti, 69 §:n 3 momentti ja 72 b §:n 4 kohta mainitussa asetuksessa 263/2000, 41 c § asetuksissa 1054/2000 ja 1175/2002, 6 luvun otsikko, 42 a §:n 3 ja 4 momentti, 42 e, 48, 49, 51 ja 52 §, 53 §:n 2 momentti, 54 ja 61 §, 66 §:n 1 momentti, 66 e §:n 2 ja 3 momentti ja 66 f §:n 2 momentti mainitussa asetuksessa 600/1997, 53 §:n 4 momentti asetuksessa 1253/2004, 66 b §:n 4 momentti mainitussa asetuksessa 1175/2002 sekä 71 a §:n 1 ja 3 momentti mainitussa asetuksessa 927/1994, ja

lisätään 27 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa asetuksessa 718/2002, uusi 3 ja 4 momentti, 41 c ja 54 a §:n edelle uusi väliotsikko ja asetukseen uusi 72 d § seuraavasti:

3 §
Tulot ryhmitellään talousarviossa laatunsa mukaan osastoihin seuraavasti:
Verot ja veronluonteiset tulot
Sekalaiset tulot
Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Lainat
Osastoihin merkitään tulot seuraavasti:
1) veroihin ja veronluonteisiin tuloihin tulo- ja varallisuuden perusteella kannettavat verot, liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut, tuonnin ja viennin perusteella kannettavat verot ja maksut, valmiste-

verot sekä muut verot ja veronluonteiset tulot;

2) sekalaisiin tuloihin virastojen ja laitosten hallinnassa olevan omaisuuden ja suoritteiden myynnistä saatavat tulot ja valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) mukaiselta liikelaitokselta, jäljempänä liikelaitos, perittävät maksut liikelaitoksen henkilöstölle keskitetysti suoritettavista etuuksista ja korvauksista sekä muut sekalaiset tulot;

3) korkotuloihin ja voiton tuloutuksiin korkotulot, indeksi- ja kurssihyvitykset, osinkotulot, osuus valtion rahalaitosten voitosta sekä liikelaitosten voiton tuloutukset; sekä

4) lainoihin valtiolle takaisin maksettavat lainat sekä valtion lainanotto.

4 §

Menot ryhmitellään talousarviossa pääluokittain seuraavasti:

Eduskunta
Tasavallan presidentti
Valtioneuvoston kanslia
Ulkoasiainministeriön hallinnonala
Oikeusministeriön hallinnonala
Sisäasiainministeriön hallinnonala
Puolustusministeriön hallinnonala
Valtiovarainministeriön hallinnonala
Opetusministeriön hallinnonala
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala
Ympäristöministeriön hallinnonala
Valtionvelan korot
Valtionvelan vähentäminen

10 §

Ministeriöillä sekä virastoilla ja laitoksilla on oltava valtion talouden suunnittelua varten monivuotinen toiminta- ja taloussuunnitelma. Suunnitelman laatimisen lähtökohtana ovat suunnittelukautta koskevat valtioneuvoston hyväksymät valtion taloutta ja toimintapolitiikkaa koskevat linjaukset.

Ministeriön toiminta- ja taloussuunnitelman tulee sisältää ministeriön toimialan tärkeimmät suunnitelmat ja niitä koskevat tulostavoitteet tunnuslukuineen sekä arviot suunnittelukauden määrärahatarpeista ja tuloarvi-

oista. Viraston ja laitoksen toiminta- ja taloussuunnitelman tulee sisältää viraston tai laitoksen tärkeimmät suunnitelmat ja niitä koskevat tulostavoitteet tunnuslukuineen sekä arviot suunnittelukauden määrärahatarpeista ja tuloarvioista.

Valtioneuvosto ja valtiovarainministeriö voivat antaa toiminta- ja taloussuunnittelun sisältöä ja menettelyä koskevia määräyksiä. Ministeriöt voivat antaa hallinnonalallaan toiminnan ja talouden suunnittelua koskevia tarkempia määräyksiä.

12 §

Tilijaotteluun merkitään myös, minkä kirjanpitoyksikön kirjanpitoon tuloarviot ja määrärahat tai niiden osat otetaan sekä hallinnonaloittain tai virastoittain ja laitoksittain jakamattomien määrärahojen käytöstä päättävät viranomaiset.

13 §

Kirjanpitoyksikkö voi asianomaisen ministeriön määräämässä laajuudessa hyväksyä tilijaotteluun muutoksia 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulta osin.

22 §

Kirjanpitoyksikköjen ja valtion yhteisen maksuliikejärjestelmän piiriin kuuluvien talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen tulee laatia valtion kassamenoja ja kassatuloja koskevia laskelmia (*kassavirtaennuste*) sen mukaan kuin valtiovarainministeriö ja valtiokonttori määräävät.

27 §

Kirjanpitoyksikkö vastaa, jollei toisin säädetä tai määrätä, toimialansa kuuluvien tulojen perimisestä ja menojen maksamisesta.

Kirjanpitoyksikkö voi, mikäli sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena, tilitystä vastaan siirtää joidenkin menojen maksamisen tai tulojen perimisen muun kuin kirjanpitoyksikön itsensä suoritettavaksi. Edellä tarkoitettua tilityksen tekijää nimitetään tilintekijäksi.

Valtiokonttori voi antaa tarkempia mää-

räyksiä tilintekijöistä sekä niiden maksuliik-
keestä ja kirjanpidosta.

28 §

Kirjanpitoyksiköllä tulee olla maksuliiket-
tään varten erikseen tulotili ja menotili. Jos
kirjanpitoyksiköllä on useita tulotilejä ja me-
notilejä, tulee kirjanpitoyksiköllä olla myös
yleinen tulotili ja yleinen menotili.

Jos kirjanpitoyksiköllä on useita tulotilejä,
on ne tyhjennettävä päivittäin kirjanpitoyski-
kön yleiselle tulotilille. Jos kirjanpitoyski-
köllä on useita menotilejä, katetaan ne päivit-
tään kirjanpitoyksikön yleiseltä menotililtä.

Kirjanpitoyksikön yleinen tulotili tyhjen-
netään päivittäin valtion yleiselle tulotilille.
Kirjanpitoyksikön yleiselle menotilille siirre-
tään päivittäin kate valtion yleiseltä menoti-
liltä. Jos kirjanpitoyksiköllä on vain yksi tu-
lotili, tyhjennetään myös se valtion yleiselle
tulotilille päivittäin. Jos kirjanpitoyksiköllä
on vain yksi menotili, siirretään kate myös
sille päivittäin valtion yleiseltä menotililtä.

29 §

Kirjanpitoyksikön on avattava tulotilit ja
menotilit viraston tai laitoksen nimiin taikka
erityisestä syystä viranomaisen nimiin. Kir-
janpitoyksikkö hyväksyy maksuliiketilien
käyttäjät.

31 §

Tulojen perimistä sekä vähäisten menojen
maksamista varten kirjanpitoyksiköllä voi
olla käteiskassa.

Kirjanpitoyksikön tulee huolehtia, ettei sen
valvonnassa olevassa kassassa säilytetä
enempää varoja kuin kassasta suoritettavia
vähäisiä maksuja varten on tarpeen.

32 §

Valtiovarainministeriöllä on oikeus antaa
kirjanpitoyksiköille määräyksiä valtion me-
nojen suorittamisen ajankohdasta, milloin se
on harkinnanvarainen.

33 §

Valtion omia varoja sekä muita valtion

hallussa olevia varoja saa, jollei toisin sää-
detä, tallettaa luottolaitokseen ainoastaan val-
tiokonttorin luvalla.

35 §

Rahastojen maksuliike hoidetaan asian-
omaisen kirjanpitoyksikön maksuliiketilien
tai kassan välityksellä.

38 §

Ennen kuin virasto tai laitos tekee tilauk-
sen, sopimuksen tai muulla tavoin sitoutuu
menon maksamiseen (*menopäätös*), sen on
varmistettava menon laillisuus ja tarkoituk-
senmukaisuus sekä määrärahan ja valtuuden
riittävyys.

Ennen menon maksamista viraston tai lai-
toksen on varmistauduttava, että asiakirja, jo-
hon meno perustuu, on asiallisesti ja nume-
rollisesti oikea.

Ennen menon maksamista on 69 b §:ssä
tarkoitettun taloussäännön nojalla tehtävään
määrätyn henkilön hyväksyttävä meno. Hy-
väksyjän on varmistauduttava menoperusteen
oikeellisuudesta. Hyväksyminen on päivät-
tävä ja allekirjoitettava. Hyväksymismerkkin-
nästä on käytävä ilmi tilit, joille meno kirja-
taan. Edellä 1 momentissa tarkoitettua meno-
päätöstä voidaan pitää myös menon hyväksy-
misenä, jos menopäätös on tehty esittelystä ja
jos menopäätöksen perusteella maksettavaksi
erääntyvien yksittäisten menoerien eräpäivä-
kohtainen määrä on etukäteen tiedossa. Me-
nopäätöksestä tulee tällöin käydä ilmi päi-
väys, allekirjoitus ja tilit, joille meno kirja-
taan.

39 §

Viraston ja laitoksen on osana 69 §:ssä
säädettyjä sisäisen valvonnan menettelyitä
varmistauduttava määrärahan riittävydestä
sekä siitä, että viraston ja laitoksen toimi-
alaan kuuluvat valtion tulot peritään ja menot
maksetaan asianmukaisesti ja oikeamääräi-
sinä.

Taloussäännössä on määrättävä menojen
maksuunpanon menettelyistä kirjanpitoyski-
kössä. Valtiokonttori antaa tarvittaessa tar-
kempia määräyksiä maksuunpanon menette-
lyistä.

40 §

Valtiokonttori antaa tarkempia määräyksiä kirjanpitoyksikköjen maksuliikkeen hoitamisesta.

6 luku

Kirjanpito ja valtuuksien seuranta

41 §

Virastojen ja laitosten kirjanpito sekä keskuskirjanpito muodostuvat liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston kirjanpito on liikekirjanpitoa.

Koneellisten tietovälineiden hyväksikäyttö

41 c §

Tosite saadaan laatia ja kirjanpitomerkintä tehdä koneelliselle tietovälineelle sekä tositteet, kirjanpitokirjat ja muu kirjanpitoaineisto säilyttää samanaikaisesti yksinomaan koneellisella tietovälineellä.

Koneellisin tietovälinein pidetyssä kirjanpidossa kirjausten suorittamistapa ja niiden yhteys tilinpäätökseen on voitava todeta vaikeuksitta. Kirjanpitoyksikön on tarvittaessa saatettava koneellisella tietovälineellä oleva kirjanpitoaineisto selväkieliseen kirjalliseen muotoon.

Koneellisin tietovälinein pidetystä kirjanpidosta on laadittava menetelmäkuvaus. Menetelmäkuvaus on varustettava käyttöaikaa koskevilla merkinnöillä ja säilytettävä siten järjestettynä, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan todeta vaikeuksitta.

Valtiokonttori antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa säädetyistä menettelyistä ja 3 momentissa säädetyin menetelmäkuvausten laatimisesta sekä koneellisen tietovälineen avulla pidetyn kirjanpidon täsmäyttämistä.

42 a §

Kirjanpitoa on pidettävä kahdenkertaisen kirjanpidon periaatteita noudattaen, jollei jäljempänä säädetä toisin. Valtuuksien seurannasta säädetään 54 a §:ssä.

Jokaisen kassan osalta on pidettävä kassakirjaa, johon merkitään kaikki vastaanotetut ja suoritettut maksut. Kassakirja päätetään päivittäin, jollei kirjanpitoyksikön taloussäännössä määrätä toisin.

Jos kassassa käytetään kassapäätettä tai muuta siihen verrattavaa laitetta tai jos maksuliike on vähäistä, kirjanpitoyksikkö voi määrätä, ettei kassakirjan pitäminen jonkin kassan osalta ole tarpeen.

42 e §

Talousarviokirjanpidon täydellisyyden ja luotettavuuden varmistamiseksi liikekirjanpidon ja talousarviokirjanpidon välillä on laadittava kuukausittain ja tilinpäätöksen yhteydessä täsmäytyslaskelma. Täsmäytyslaskelma säilytetään kirjanpitoyksikössä sitä vastaavan tili-ilmoituksen kanssa.

Kirjanpitoyksikön kirjanpito

48 §

Kirjanpitoyksikön liikekirjanpidon pääkirjan tulee sisältää 42 b §:n 1 momentissa tarkoitetut tilit.

Kirjanpitoyksikön talousarviokirjanpidon pääkirjan tulee sisältää 42 b §:n 2 momentissa tarkoitetut tilit.

49 §

Kirjanpidon päiväkirja sekä liikekirjanpidon ja talousarviokirjanpidon pääkirja on laadittava vähintään kuukausittain. Päiväkirjasta ja pääkirjoista on viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä laadittava koko varainhoitovuoden kattava yhdistelmä, jonka perusteella voidaan todeta tilikirjojen kokonaisuudessaan olevan tallella.

51 §

Kirjanpitoyksikkö määrää, ottaen huomioon tilintekijän toiminnan laadun ja laajuuden, millaista kirjanpitoa tilintekijän on pidettävä.

52 §

Tilintekijän tulee toimittaa kirjanpitoyksikölle kultakin kalenterikuukaudelta tilitapahutumistaan allekirjoitettu tilitys. Jos tilintekijän maksuliike on vähäistä, tilitys voi kirjanpitoyksikön luvalla tapahtua pidemmältäkin

tilityskaudelta. Tilitys voi kuitenkin tapahtua enintään varainhoitovuodelta. Kirjanpitoyksikön on tarkastettava tilitys.

53 §

Valtion liikekirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksikköjen liikekirjanpidon tilitietojen perusteella. Valtion talousarviokirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksikköjen talousarviokirjanpidon tilitietojen perusteella. Kirjanpitoyksikköjen tilitietoihin tehdyt muutokset ja keskuskirjanpidon kirjaukset on tallennettava todennettavalla tavalla.

Valtion keskuskirjanpidon kirjanpitoaineistoon kuuluvat edellä 1 momentissa tarkoitetut valtion kirjanpitokirjat, 54 §:ssä tarkoitetut tili-ilmoitukset ja täsmäytyslaskelmat, 54 a §:n 2 momentissa tarkoitetut valtuuksia ja niiden käyttöä koskevat ilmoitukset, tililuettelot ja muu keskuskirjanpidon hoitamiseksi tarvittava aineisto. Valtiokonttorin on säilytettävä kirjanpitoaineisto siten kuin siitä erikseen säädetään tai määrätään.

54 §

Kirjanpitoyksikön ja valtiokonttorin erikseen määräämien talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilitiedot ja niihin perustuva tili-ilmoitus sekä 42 e §:ssä tarkoitettu täsmäytyslaskelma on toimitettava valtiokonttorille keskuskirjanpitoa varten kultakin kalenterikuukaudelta valtiokonttorin määräämässä muodossa ja ajankohtana. Tili-ilmoitus on asianmukaisesti allekirjoitettava. Tili-ilmoitukseen on liitettävä valtiokonttorin määräämät muut keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot.

Valtuuksien seuranta

54 a §

Valtuuksien seurantaan merkitään talousarvion käsittelyn yhteydessä myönnettyt ja lakiin perustuvat valtuudet ja niiden käyttö. Valtuuksien seurannan yhteydessä seurataan lisäksi valtuuden käytöstä aiheutuneita menoja sekä valtuuden käytöstä tulevana varainhoitovuosina aiheutuvia määrärahatarpeita.

Valtiokonttori antaa tarkempia määräyksiä valtuuksien seurannan yksityiskohdista. Val-

tuksista ja niiden käytöstä tulee ilmoittaa valtiokonttorille siten kuin se määrää.

61 §

Kirjanpitoyksikköjen tilinpäätökset on laadittava yhtenäisellä tavalla.

Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilinpäätöksessä noudatetaan soveltuvin osin tämän asetuksen säännöksiä kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksestä, jollei säädetä toisin.

62 §

Valtiovarainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä valtion tilinpäätöksestä sekä kirjanpitoyksikköjen ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilinpäätöksistä ja niiden liitteistä samoin kuin tilinpäätösten laadinnasta.

Valtiokonttori antaa tarvittavat määräykset tilinpäätöstietojen ja tilinpäätösten teknisestä toimittamisesta valtiokonttorille sekä lisäksi tarvittavat ohjeet kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksistä sekä niiden liitteistä ja laadinnasta.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös

63 §

Kirjanpitoyksikön on laadittava kultakin varainhoitovuodelta tilinpäätös. Kirjanpitoyksikön tilinpäätös sisältää:

- 1) toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen kuvaavan toimintakertomuksen;
- 2) talousarvion toteutumista kuvaavan talousarvion toteutumalaskelman;
- 3) tuottoja ja kuluja kuvaavan tuotto- ja kululaskelman;
- 4) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 5) liitteenä ilmoitettavat tiedot (liitetiedot).

Kirjanpitoyksikön 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettujen tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden tiedot on laadittava ja toimitettava päättyneeltä varainhoitovuodelta valtiokonttoriin sen määräämänä aikana. Tilinpäätös on laadittava ja hyväksyttävä viimeistään varainhoitovuotta seuraavan maaliskuun 15 päivänä.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen hyväksyvät ja allekirjoittavat kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen ja laitosten päälliköt kukin omalta osaltaan. Jos virastolla tai laitoksella on hallitus tai muu vastaava monijäseninen toimielin ylintä johtoa ja päätöksentekoa varten, myös tämä hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen asianomaisen viraston tai laitoksen osalta. Ministeriön tilinpäätöksen hyväksyy ja allekirjoittaa ministeriön päällikkönä toimiva ministeri ministeriön kansliapäällikön tehtäviä hoitavan virkamiehen esittelystä. Jos ministeriön toimialan asioita käsittelemään on määrätty myös muu ministeri, hän hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen oman tehtäväalansa osalta.

Tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen kirjanpitoyksikön on viipymättä lähetettävä tilinpäätös ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Tilinpäätös sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei julkisuuslaista tilinpäätöksen joidenkin osien osalta muuta johdu.

64 §

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelmassa on esitettävä talousarvion tilijäottelun tarkkuudella:

Tilinpäätöslaskelmia varmentamaan laaditaan tase-erittelyt.

65 §

Kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen kuuluvan toimintakertomuksen tulee sisältää:

5) tärkeimmät tiedot kirjanpitoyksikön valtionapujen sekä muiden valtiontukien ja vastaavien siirtomenojen sekä kirjanpitoyksikön toimeenpanemien sijoitusmenojen vaikuttavuudesta (*siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuustiedot*);

8) tärkeimmät tiedot toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arvioinneista, jos varainhoitovuoden aikana on kirjanpitoyksikköön kuuluvasta toiminnasta tehty laajempi vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointi (*arviointien tulokset*);

65 b §

Muutoin talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston tilinpäätökseen sovelletaan, mitä tässä asetuksessa säädetään kirjanpitoyksikön tilinpäätöksestä.

66 §

Taseeseen otetaan erillisinä omaisuuserinä kirjanpitoyksikön hallinnassa oleva kansallisuusomaisuus, käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus.

66 b §

Kirjanpitoyksikköjen välinen hallinnan siirto kirjataan liikekirjanpidossa hyödykkeen kuluksi kirjaamatta olevan hankintamenon määräisenä sen jälkeen kun 66 f ja 66 g §:ssä tarkoitetut vähennykset on tehty siirtoajan kohtaan asti.

66 e §

Tase-erittelyt saadaan laatia koneelliselle tietovälineelle tarvittaessa selväkieliseen kirjalliseen muotoon saatettavalla tavalla sen mukaan kuin valtiokonttori määrää.

Tase-erittelyt on päivättävä ja laatijoiden on ne allekirjoitettava. Koneelliselle tietovälineelle laadittu erittely varmennetaan laatijan ja merkinnän tekohetken ilmaisevalla tunnuksetta.

66 f §

Jos laajuudeltaan merkittävän ja eri vaiheista koostuvan suoritteiden luovutuksesta kertyvästä tulosta on valtion talousarviossa 5 b §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kohdennettu varainhoitovuoden tuloksi luovutuksen vaihetta tai suoritteiden valmistusastetta vastaava osa, suoritteiden luovutus tulee kirjata liikekirjanpidossa tuotoksi luovutuksen vaiheen tai valmistusasteen perusteella. Kirjanpitoyksikön tulee noudattaa samaa perustetta kaikkien tässä momentissa tarkoitettujen tulojen kirjaamisessa tuotoiksi.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteet

66 h §

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteenä on esitettävä:

13) erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisällyvistä rahastoiduista varoista;

14) erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisällyttävistä, viraston ja laitoksen hallinnoimista rahastoiduista varoista, säätiöistä ja yhdistyksistä;

66 i §

Ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa kirjanpitoyksikön ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut kirjanpitoyksikön tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita. Kannanoton valmistelua varten ministeriön asiana on laatia ja hankkia tarvittavat selvitykset ja arvioinnit.

Tilinpäätöskannanotossa ministeriön on lausuttava:

1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä 11 §:n mukaisesti asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta;

2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;

3) mihin toimenpiteisiin kirjanpitoyksikössä tai rahastossa sekä kirjanpitoyksikköön mahdollisesti kuuluissa virastoissa ja laitoksissa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;

4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

67 §

Valtion talousarvion toteutumalaskelma laaditaan valtion talousarviokirjanpidon pääkirjan ja valtuuksien seurantatietojen perus-

teella. Toteutumalaskelma sisältää talousarviotuloja ja -menoja koskevat tiedot osaston ja pääluokan sekä osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella sekä vastavilla tarkkuuksilla esitettävän tuloarviotilien ja määrärahatilien toteutuman ja valtion talousarvion välisen vertailun. Toteutumalaskelmassa esitetään tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirtyneistä siirtomäärärahoista ja seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä siirtomäärärahoista. Toteutumalaskelman yhteydessä esitetään pääluokan sekä pääluokan ja momentin tarkkuudella tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä varainhoitovuonna, käytöstä aiheutuneista menoista varainhoitovuonna ja käytöstä aiheutuvista määrärahoista myöhempinä varainhoituvuosina.

Valtion tuotto- ja kululaskelma sekä valtion tase ja rahoituslaskelma laaditaan kirjanpitoyksikköjen tilitietoihin perustuvan valtion liikekirjanpidon pääkirjan perusteella valtiovarainministeriön vahvistamien tuotto- ja kululaskelman, taseen ja rahoituslaskelman kaavojen mukaan. Virastojen ja laitosten välisten tuottojen ja kulujen sekä keskinäisten saamisten ja velkojen vaikutukset eliminoidaan ottaen huomioon asian olennaisuus. Valtiovarainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä.

68 §

Valtion tilinpäätöksen ja niiden liitteiden laatimista varten kirjanpitoyksikön ja talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston on toimitettava valtiokonttorille sen määräämään ajankohtaan mennessä kirjanpitoyksikön tai rahaston kirjanpitoon ja tilinpäätökseen perustuvat, valtiokonttorin määräämät selvitykset.

69 §

Kirjanpitoyksikkönä toimivan viraston ja laitoksen 1 momentissa tarkoitettujen menettelyjen tulee käsittää myös sille kirjanpitoyksikkönä kuuluvat tehtävät.

69 b §

Kirjanpitoyksiköllä tulee olla taloussääntö. Jos kirjanpitoyksikköön kuuluu useita virastoja ja laitoksia, taloussääntöön hyväksyy kir-

janpitoyksikön nimeämispäätöksessä mainittu virasto tai laitos kuultuaan muita samaan kirjanpitoyksikköön kuuluvia virastoja ja laitoksia.

Taloussäännössä on annettava tarkemmat määräykset:

1) toiminta- ja taloussuunnittelun järjestämisestä, talousarvioehdotusten ja tulostavoite-ehdotusten laadinnasta ja hyväksymisestä sekä talousarvion ja vahvistettujen tulostavoitteiden toimeenpanosta sekä viraston tai laitoksen sisäisten taloutta ja toimintaa koskevien suunnitelmien, budjettien ja tulostavoitteiden laadinnasta ja hyväksymisestä;

2) taloushallinnon organisaatiosta ja tehtävistä, menettelyistä ja vastuista taloushallinnon tehtävissä sekä muista olennaisesti sisäiseen valvontaan ja siihen kuuluvaan riskienhallintaan vaikuttavista seikoista;

3) jos kirjanpitoyksikköön kuuluu useita sellaisia virastoja ja laitoksia, joiden erillinen hallinto ja tehtävät perustuvat lakiin tai asetukseen, kirjanpitoyksikkönä toimivan viraston tai laitoksen ja sen johdon toimivaltuuksista taloushallintotehtävissä;

4) kirjanpitoyksikön maksuliiketilien käytäjistä ja käytön menettelyistä, tulojen hyväksymisestä ja kantamisen varmistamisesta ja tulojen kantamisen menettelyistä, menoon sitoutumisesta, menojen hyväksyjistä ja hyväksymisen menettelyistä sekä hyväksytyjen menojen maksuunpanosta;

5) kirjanpidon järjestämisestä;

6) tuloksellisuuden ja johdon laskentatoimen sekä muun seurantajärjestelmän järjestämisestä;

7) kirjanpitoyksikön taloushallinnon ja siihen liittyvien järjestelmien tietoturvasuudesta;

8) menettelystä luovutettaessa omaisuutta kirjanpitoyksikön hallinnasta;

9) menettelystä havaittaessa virheitä tai väärinkäytöksiä taloudenhoidossa;

10) tilinpäätöksen ja siihen kuuluvan toimintakertomuksen valmistelusta.

Taloussäännössä voidaan lisäksi antaa kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen ja laitosten toimintaan liittyviä muita määräyksiä. Taloussäännössä voidaan määrätä, että joistakin tämän asetuksen mukaan taloussääntöön kuuluvista hallinnon sisäistä toimintaa koskevista asioista annetaan taloussäännön sijasta

määräyksiä viraston ja laitoksen päättämässä muussa ohjesäännössä.

Taloussääntö on laadittava siten, että se yhdessä virastojen ja laitosten hallinnosta annettujen säädösten ja niiden nojalla annettujen työjärjestysten kanssa antaa asianmukaiset ja riittävät perusteet 69 ja 69 a §:ssä säädetyille sisäisen valvonnan menettelyille.

Valtiokonttori voi antaa määräyksiä kirjanpitoyksikön taloussäännön sisällöstä ja laati-
misesta. Taloussääntö ja 2 momentissa tarkoitetut muut ohjesäännöt sekä niihin tehdyt muutokset on toimitettava tiedoksi ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille.

71 a §

Valtiokonttorin yhteydessä voi hyvän kirjanpitoavan edistämiseksi olla valtion kirjanpitolautakunta, jäljempänä kirjanpitolautakunta, joka voi antaa valtion viranomaisen, kirjanpitoyksikön, talousarvion ulkopuolella olevan rahaston ja valtion liikelaitoksen hakemuksesta lausuntoja ja suosituksia niiden kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten, määräysten ja ohjeiden soveltamisesta sekä tehdä aloitteita ja antaa suosituksia valtion kirjanpidon pitämisestä ja tilinpäätöksen laatimisesta sekä niiden kehittämistä. Kirjanpitolautakunta voi myös antaa lausuntoja yleisesti merkittävistä kirjanpidon kehittämishankkeista.

Kirjanpitolautakunnan jäsenten, varajäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot ja matkakustannusten korvaukset vahvistaa valtiovarainministeriö. Lautakunnan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä laadittava valtiokonttorille kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnastaan. Kertomus on toimitettava valtiovarainministeriölle tiedoksi.

72 b §

Irtainta omaisuutta, joka on poistettu käytöstä, saa luovuttaa vastikkeetta, jos luovutusta on pidettävä valtion etujen kannalta perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena:

4) kriisinhallintaoperaatioon ja muuhun vastaavaan kansainväliseen yhteistyöhön liittyen.

72 d §

Valtion virasto, laitos ja talousarvion ulkopuolinen valtion rahasto saa vastaanottaa lahjoitus- ja testamenttivaroja (*lahjoitusvarat*), jos varat ovat käytettävissä vastaanottavan viraston, laitoksen tai rahaston tehtävien mukaisiin tarkoituksiin ja jos lahjoitusvaroihin liittyvät ehdot ovat hyväksyttäviä ja varojen vastaanottamista voidaan pitää muutoinkin asianmukaisena.

Lahjoitusvarat on palautettava, jos niitä ei voida käyttää siihen tarkoitukseen, johon ne on annettu. Jos lahjoitusvarojen palauttaminen ei ole mahdollista, lahjoitusvarat on käytettävä tarkoitukseen, joka lähinnä vastaa lahjoituksen alkuperäistä tarkoitusta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Asetuksen 33 §:ää sovelletaan niihin hakemuksiin, jotka on pantu vireille asetuksen voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita asetuksen koneellisten tietovälineiden käyttöä koskevaa 44 §:n 3 momenttiin, 46 §:n 2 momenttiin, 47 §:ään ja 66 e §:n 2 momenttiin perustuvaa lupamenettelyä noudatetaan siihen asti kunnes valtiokonttori on antanut 41 c §:n 4 momentissa ja 66 e §:n 2 momentissa tarkoitetut määräykset.

Asetuksen 63 §:n 3 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2010 laadittavaan kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita asetuksen 65 a §:ää ja 66 i §:n 3 momenttia sovelletaan vuodelta 2009 laadittavaan toimintakertomukseen.

Asetuksella kumotaan valtioneuvoston päätös yleismääräyksiksi lahjoitus- ja testamenttivarojen vastaanottamisesta ja käytöstä valtion virastoissa ja laitoksissa (35/1974).

Budjettisihteeri Niko Ijäs

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1780—1786, 2^{1/2} arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2009

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904